

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे

संस्कृत विशारद (बी.ए.) – बहिःस्थ

परीक्षा : डिसेंबर – २०२३

सत्र – २ रे

विषय: आर्ष महाकाव्ये आणि पुराणे (19E426)

दिनांक : १९/१२/२०२३	गुण : ८०	वेळ : स. १०.०० ते १.००

- सूचना : सर्व प्रश्न अनिवार्य
- प्र.१. स्वभाषया अनुवादं कुरुत। (पञ्चानाम्) (२०)
- १) वैदूर्यान्काश्रनान्दान्तान्फलैर्ज्योतीरसैः सह। कृष्णाक्षाल्लोहिताक्षांश्च निर्वत्स्यामि मनोरमान् ॥
 - २) स्नुषा मे भव कल्याणि पुत्रार्थे त्वां वृणोम्यहम् । स्नुषापक्षं हि वामोरु त्वमागम्य समाश्रिता ॥
 - ३) तामिमां सर्वभूतानां नमस्कार्या यशस्विनीम् । अभिगच्छतु वैदेही वृद्धामक्रोधनां सदा ॥
 - ४) शाखावसक्तान् खड्गांश्च प्रवराण्यम्बराणि च । पश्य विद्याधरस्त्रीणां क्रीडोद्देशान् मनोरमान् ॥
 - ५) पितृदेवमनुष्याणामायुः परमिदं स्मृतम् । परोषां गतिमाचक्ष्व ये स्युः कल्पाद् बहिर्विदः ॥
 - ६) न यस्य देवा ऋषयः पदं विदुः जन्तुः पुनः कोऽर्हति गन्तुमीरितुम् ।
यथा नटस्याकृतिभिर्विचेष्टता दुरत्ययानुक्रमणः स मावतु ॥
- प्र.२ चतुर्णां वाक्यानां ससन्दर्भं स्पष्टीकरणं कुरुत। (२०)
१. एष दैनन्दिनः सर्गो ब्राह्मस्त्रैलोक्यवर्तनः । २. तथापि नाथमानस्य नाथ नाथय नाथितम् ।
 ३. सुदेष्णां प्रत्युपस्थास्ये राजभार्या यशस्विनीम् । ४. द्विनामा शन्तनोः पुत्रः शन्तनोरधिको गुणैः ।
 ५. यया मूलफले सृष्टे जाह्नवी च प्रवर्तिता । ५. अनेन वनवासेन मम प्राप्तं फलद्वयम् ।
- प्र.३. टिप्पणीद्वयं लिखत। (२०)
१. चित्रकूटवर्णनम्
 २. मन्वन्तरादिकालविभागाः
 ३. गङ्गाप्रतीपसंवादः
- प्र.४. सविस्तरम् उत्तरत । (द्वौ प्रश्नौ) (२०)
१. गजेन्द्रमोक्षकथायां भागवतं तत्त्वज्ञानं स्वभाषया सुस्पष्टयत ।
 २. अनसूयया सीता कथमुपदिष्टा ।
 ३. पाण्डवानां रूपान्तरविचारं लिखत ।
